

Viranomaisneuvottelu Savonlinnan Varpalan Metsäkoulu-nimisen tilan, Haukiveden-Haapaveden osayleiskaavamuutoksen ja ranta-asetakaavan osalta

Aika: tiistai 17.12.2019 klo 10

Paikka: kokoushuone Puula Etelä-Savon ELY-keskus, Jääkärintä 14, Mikkeli

Osallistujat: Eero Korhonen, E-S ELY-keskus, neuvottelun puheenjohtaja
Sirpa Peltonen, E-S ELY-keskus
Jari Ahonen, E-S ELY-keskus
Katri Mattelmäki, P-S ELY-keskus
Satu Karjalainen, E-S maakuntaliitto
Meri-Hilkka Mäkelä, Metsähallitus luontopalvelut
Päivi Behm, Savonlinnan kaupunki (etäyhteytenä paitsi yhteyskatkojen aikana)
Pirkka Aula, Suunnittelu-Aula Tmi, neuvottelun sihteeri
Juha Saajoranta, JS-Enviro Oy.

1. Kokouksen avaus

Eero Korhonen toivotti osallistujat tervetulleiksi. Eero Korhonen toimii puheenjohtajana ja kaavan laatija Pirkka Aula sihteerinä. Osallistujat esittäytyivät ja etäyhteys, alkuvaikeuksien jälkeen, Savonlinnaan saatiin aikaiseksi. Se kuitenkin välillä katkesi. Museoviraston intendentti Timo Kantola on ilmoittanut 12.12 että: *Museovirastolla ei ole mahdollisuutta osallistua Savonlinnan Varpalan kaavahanketta koskevaan neuvotteluun. Lausunnosta annettu vastine tyydyttää Museovirastoa.* Päivi Behm kertoi, että kaavalausunnot siirtyvät myös rakennetun kulttuuriympäristön osalta 1.2.2020 alkaen Savonlinnan maakuntamuseon vastuulle.

Juha Saajoranta, biologi, on lausunnoissa mainitun Natura tarvearvioinnin vuoksi kutsuttu asiantuntijaksi kaavan laatijan toimesta.

2. OAS ja luonnos, esittely

Kaavan laatija, diplomi-insinööri Pirkka Aula Suunnittelu-Aula Tmi esitteli osallistujille aikaisemmin toimitettuja kaava-asiakirjoja, lausuntojen tiivistelmiä ja vastineita lyhyesti. Todettiin voimassa olevan kaavan tilanne ja muutosalue. Alkuperäinen käsitys tehtävästä aloitusneuvottelussa Savonlinnan kaupungin kanssa oli käyttötarkoituksen muuttaminen osalla yhtä yleiskaavan rakennuspaikkaa. Kaavaluonnoksessa on esitetty tämä muutos PY-alueesta RM-alueeksi. Savonlinnan rakennustarkastus on edellyttänyt ranta-asetakaavan laatimista. Pirkka Aula esitteli syksyllä 2019 laaditun (ja hyväksytyn) kaavan pohjakartan sekä alustavan rakennuskannan inventoinnin. Yleiskaavan ja ranta-asetakaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmat sekä yleiskaavamuutosluonnos ovat olleet nähtävillä. Lausuntojen perusteella ollaan

tekemässä täydennystä rakennuskannan inventointiin, luonto- ja maisemaselvityksiin ja Natura tarveharkintaa norpan osalta.

Sirpa Peltonen tiedusteli tuleeko uusia rakennuksia ja Satu Karjalainen onko ilmoitetussa noin 8 000 k-m² mukana kaikki alueen rakentaminen. Jari Ahonen kysyi tuleeko uusia rakennuspaikkoja. Päivi Behm kommentoi, että alueelle ei sallita uusia lohkomisia. Vastauksena kysymyksiin todettiin, että joitakin rakennuksia saatetaan purkaa huonon kunnon vuoksi ja tilalle rakennetaan uudet. Noin 8 000 k-m² kerrosalaan ei ole tulossa muutosta eikä uusia rakennuspaikkoja ole tarkoitus muodostaa.

3. Kunnan ja viranomaisten puheenvuorot

Sirpa Peltonen, E-S ELY, kertoi laajasti ELY:n lausunnon keskeisestä norppa-asiasta. Varpalasta Hevonniemen Natura-alueelle on matkaa noin 1,4 km ja saimaannorpan pesätiheyden vähyysalueille noin 2.1 km. Pesiä on kuitenkin myös Natura-alueen ulkopuolella. Paitsi pesimäaikaisen häiriön lisääntymisen mahdollisuus ja vaikutukset, niin myös keväisen karvanvaihdon aikainen häiriöpotentiaali on selvitettävä. Haukiveden norppakanta on noin 100 yksilöä. Arvioinnin tulee perustua kaavan mahdollistamaan maksimaaliseen matkailutoimintaan alueella. Tarkasteltiin muita (Pistohiekka, Porosalmi, Kangassaari) matkailuhankkeita ja niistä tehtyjä arviointeja. Sovittiin, että Sirpa Peltosen esittämä aineisto toimitetaan arvioinnin laatijoille ja samoin sovittiin menettelystä norppa-aineiston kanssa.

Satu Karjalainen, maakuntaliitto, kertasi, että maakuntaliiton vuoden 2015 norppaselvityksessä ei Varpalaan voitu osoittaa Savonlinnan kaupungin esittämää matkailukohdetta, koska ei voitu varmuudella sulkea pois Natura-alueeseen kohdistuvien haitallisten vaikutusten mahdollisuutta. Karjalainen muistutti, ettei tuolloin kuitenkaan vielä ollut mitään hanketta, jonka perusteella olisi voitu tehdä yksityiskohtaisempaa arviointia.

Sirpa Peltonen, ELY-keskus, korosti arvioimista maksimaalisen toiminnan mukaan ja lähtökohtana tulee olla rakennusoikeuteen perustuva vuodepaikkamäärä ja siihen perustuva käyttäjämäärä eri vuodenaikoina. Arvioinnissa on otettava huomioon liikkuminen sekä moottorikäyttöisillä ajoneuvoilla että lihasvoimin niin talvella kuin sulan veden aikaankin. Myös alueen jääolosuhteilla voi olla vaikutusta liikkumiseen (syväväylä). Arviossa tulee kuvata välittömät ja välilliset vaikutukset. Myös yhteisvaikutukset muiden hankkeiden ja suunnitelmien kanssa ovat osa arviointia.

Meri-Hilkka Mäkelä, metsähallitus, kertoi, että Natura-alueen tila-arviointi on tehty. Metsähallitus on viranomaisena vastuussa saimaannorppasta. Nykyisten norppatietojen luovutuksesta metsähallituksessa vastaa Tero Sipilä. Häiriöanalyysi on vuodelta 2015, mutta viimeisin pesätieto 2019 on käytettävissä.

Päivi Behm esitti, että kaavassa Natura-alueen tietoja tulisi päivittää samoin kulkuyhteyksiä ja rakennuskantatietoja.

Katri Mattelmäki, P-S ELY, totesi, ettei liikenteen kannalta ole merkittäviä seikkoja. Arviointi kaavassa on niukkaa ja pitäisi arvioida kevyen liikenteen liikkumisen tarvetta. Mikä on yleiskaavan ak kyläluo-merkin vaikutus.

Jari Ahonen, E-S ELY, kysyi pilaantuneista maista metsäkoulutoiminnan jälkeen. PIMA asioista tietoja antaa Esa Rouvinen ja Jari Ahonen selvittää onko merkintöjä.

4. Keskustelu

Keskustelussa toivottiin rakennuskannan selvityksen yhteyteen lisää kuvia rakennuksista jo kaavaluonnosvaiheessa. Keskusteltiin myös mahdollisista saimaannorppaan kohdistuvia haitallisia vaikutuksia lieventävistä toimenpiteistä, jotka toki pääosin ovat kaavoituksen ulottumattomissa. Näitä ovat mm. matkailukohteessa annettava norppatieto ja liikkumisen ohjaaminen norppa-alueilla ja verkkokalastuskielto. Lieventävistä toimista ei maastoliikennelain mukainen moottoriajoneuvojen käyttökielto jäällä ole tähän kohteeseen sopiva ratkaisu. Tämä keino on linjattu käytettäväksi maakunnallisesti merkittävien matkailuhankkeiden edistämiseksi tarvittaessa. Savonlinnan kaupungilta on tarkistettava jv-lupa ja mitoitus. Eero Korhonen totesi lopuksi, että Saimaan 400 norppaa ovat maailman ainoat ja kestäväen matkailun edistämiseen kannattaa nähdä vähän vaivaa.

5. Neuvottelun päättäminen

Lopetus klo 11:30. Sovittiin norppaan liittyvien selvitysten toimittamisesta ja menettelystä pesätietojen osalta.

Jakelu: osallistujat

laatinut Pirkka Aula (20.12.2019, päivitys 13.1.2020)